

[Undervisningsministeren]

rapporten i mange forbindelser forekommer mindretalsudtalelser. Det kan heller ikke undre, når U 90 beskæftiger sig med hele uddannelsessystemets udvikling frem til 1990'erne. Et bredt flertal, bestående af såvel personligt udpegede medlemmer som organisationsrepræsentanter, står imidlertid i hovedtræk bag rapportens synspunkter.

Sigtet med U 90.

Når jeg i 1975 bad Det centrale Uddannelsesråd om at udarbejde rapporten, skyldes det som nævnt et behov for overblik og vurdering af vort uddannelsessystem set i lyset af samfundsudviklingen. Hvad vil vi med vore uddannelser? Hvordan skal vi følge med i den internationale udvikling med hensyn til viden og kunnen? Er der en rimelig balance mellem uddannelserne, således at forskellige grupper i samfundet får deres uddannelsesbehov opfyldt såvel fagligt som kulturelt? Hvilke ressourcer bør vi afsætte til de forskellige uddannelsesområder?

Vi har i de seneste år forbedret vor uddannelsesplanlægning, men de enkelte uddannelsesområder er i løbet af 1960'erne og først i 1970'erne nok i nogen grad udbygget »stykkevis« uden en helt tilfredsstillende indbyrdes sammenhæng og måske også uden tilstrækkeligt fremtidsperspektiv. Ikke mindst på denne baggrund betragter regeringen U 90 som et værdifuldt grundlag for det videre arbejde. Men jeg vil gerne fremhæve, at det ikke betyder, at regeringen uden videre kan godtage alt, hvad flertallet bag U 90 anbefaler. U 90 er – som den foreligger – først og fremmest et udgangspunkt for en fortsat debat og fornyet udredningsarbejde. Den er ikke færdig. Debat og udredningsarbejde skal fremskaffe pejlemærker for de næste års forskning og planlægning.

Generelt kan jeg dog sige, at de væsentligste træk i flertallets forslag har regeringens principielle støtte, forstået således, at forslagenes gennemførelse må ske med hensyntagen til de erfaringer, der kan opnås ved gradvise, nye foranstaltninger og om fornødent forsøg – og naturligvis med hensyntagen til de samfundsøkonomiske muligheder og til de muligheder, der er for at få folkelig og politisk støtte til udbygningen.

Centrale politiske spørgsmål i U 90, der kræver en helhedsbetragtning.

Lad mig illustrere et hovedformål med U 90, nemlig de helhedsbetragtninger, som det er nødvendigt at anlægge på vort uddannelsessystem:

Rapporten foreslår, at voksenuddannelserne skal styrkes, især hvad angår inddragelse af nye befolkningsgrupper og uddannelsernes kvalitet. Det har mange foreslået tidligere, og tanken kan principielt støttes i regeringen. Men vi kan ikke gennemføre overvejelser i denne retning – herunder om udgiftskrævende foranstaltninger – uden at tage hele befolkningens uddannelsesmæssige status og behov op til vurdering. Fordelingen af ressourcer på de forskellige uddannelsesområder og sammenhængen mellem dem er netop et af hovedemnerne i U 90.

Et tilsvarende problem gør sig gældende med hensyn til forslaget i U 90 om at styrke uddannelserne i det 10.-12. uddannelsesar. Regeringen lægger vægt på, at dette gennemføres, således at praktisk taget alle unge – eventuelt med afbrydelser – tilskyndes til at skaffe sig en uddannelse af sammenlagt 12 års varighed – en uddannelse, som ikke skal være en rent skolemæssig uddannelse. Også her må en eventuel udbygning overvejes i en større sammenhæng. Udvider vi uddannelsesestilbuddene på 10.-12. uddannelsesstrin, må det overvejes, hvilke befolkningsgrupper disse tilbud skal henvende sig til – om det udelukkende skal være aldersgrupperne umiddelbart efter folkeskolens 9. år eller tillige de ældre aldersgrupper, der skal have mulighed for – med betalt arbejdsfrihed – at supplere deres uddannelse og indhente et eventuelt uddannelsesmæssigt »efterslæb«. Den sidste mulighed er jo langt den mest kostbare, og der er derfor grund til at overveje konsekvenserne for anvendelsen af vore uddannelsesressourcer.

Væsentlige problemer i det nuværende uddannelsessystem.

Udgangspunktet for U 90 er naturligvis en karakteristik af vore nuværende uddannelser og deres problemer. Jeg skal her kun pege på nogle få for regeringen særlig væsentlige problemområder.